

Інформація про здійснення регуляторної діяльності Нацкомфінпослуг у 2017 році

Згідно із Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та Положенням про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженим Указом Президента України від 23.11.2011 № 1070, основними завданнями Нацкомфінпослуг є:

формування та забезпечення реалізації політики державного регулювання у сфері ринків небанківських фінансових послуг;

розроблення і реалізація стратегії розвитку ринків фінансових послуг та вирішення системних питань їх функціонування;

запровадження міжнародно-визнаних правил розвитку ринків фінансових послуг;

забезпечення розроблення та координації єдиної державної політики щодо функціонування накопичувальної системи пенсійного страхування;

здійснення в межах своїх повноважень державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг і дотриманням законодавства у відповідній сфері;

захист прав споживачів фінансових послуг шляхом застосування у межах своїх повноважень заходів впливу з метою запобігання і припинення порушень законодавства на ринку фінансових послуг;

узагальнення практики застосування законодавства України з питань фінансових послуг і ринків та розроблення пропозицій щодо їх удосконалення;

розроблення і затвердження обов'язкових до виконання нормативно-правових актів з питань, що належать до її компетенції;

сприяння інтеграції в європейський та світовий ринки фінансових послуг.

Стратегією сталого розвитку «Україна-2020», схваленою Указом Президента України від 12.01.2015 № 5, Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, схваленою постановою Верховної Ради України від 14.04.2016 № 1099-VIII, Середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 № 275, а також Угодою про асоціацію між Україною та ЄС визначено чіткі орієнтири та конкретні завдання для реформування фінансової сфери та розв'язання системних проблем на ринках фінансових послуг.

Протягом 2017 року державна регуляторна діяльність Нацкомфінпослуг спрямовувалася на підготовку, прийняття та відстеження результативності регуляторних актів у відповідності до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» за напрямками, визначеними Стратегією реформування державного регулювання

ринків небанківських фінансових послуг на 2015-2020 роки, затвердженою розпорядженням Нацкомфінпослуг від 19.03.2015 № 499, а саме:

дерегуляція на ринках небанківських фінансових послуг та спрощення регуляторного середовища;

удосконалення діяльності регулятора та підвищення ефективності державного нагляду;

захист інтересів споживачів фінансових послуг та відновлення довіри до ринків небанківських фінансових послуг;

ефективний регуляторний вплив на розвиток ринків небанківських фінансових послуг.

Крім того, Нацкомфінпослуг разом з регуляторами ринків фінансових послуг протягом року забезпечували реалізацію низки взаємопов'язаних заходів відповідно до Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року, затвердженої розпорядженням Нацкомфінпослуг від 11.06.2015 № 1367, постановою Правління Національного банку України від 18.06.2015 № 391, рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30.06.2015 № 931. Нацкомфінпослуг безпосередньо очолила реалізацію проектів щодо удосконалення нагляду на ринках небанківських фінансових послуг, розвитку страхового ринку та посередницької діяльності у фінансовому секторі, кредитної кооперації та лізингового ринку, накопичувального пенсійного забезпечення.

Нацкомфінпослуг забезпечила відкритість регуляторного процесу на ринках небанківських фінансових послуг. Громадянське суспільство було долучено до впровадження реформ шляхом участі у відповідних робочих групах, якими упродовж року здійснювалися заходи, що передбачають:

- законодавчі пропозиції, спрямовані на розбудову ринків небанківських фінансових послуг та посилення інституційної спроможності регуляторів фінансової сфери. Зокрема, за участі Нацкомфінпослуг підготовлено та зареєстровано у Верховній Раді України законопроекти:

- Про внесення змін до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» (реєстраційний № 6355 від 12.04.2017), метою якого є забезпечення сільськогосподарських товаровиробників якісним страховим захистом, запровадження державного планування та регулярного фінансування програм субсидованого агрострахування в Україні;

- Про фінансовий лізинг (реєстраційний № 6395 від 19.04.2017), метою якого є створення необхідних передумов для розширення можливостей використання суб'єктами господарювання операцій фінансового лізингу для оновлення основних фондів, збільшення виробництва валового продукту, а, отже і податкової бази для подальшого наповнення державного бюджету, забезпечення захисту прав споживачів;

- Про кредитні спілки (реєстраційний № 6405 від 21.04.2017), метою якого є забезпечення єдиного розуміння підходів до принципів діяльності кредитної спілки, удосконалення і розширення напрямів її господарської

діяльності, забезпечення прозорості та стабільності ринку взаємного кредитування;

- Про регулювання діяльності з надання небанківських кредитів під заставу рухомого майна (реєстраційний № 6569 від 08.06.2017), метою якого є врегулювання економічних, правових та організаційних засад створення ломбардів та провадження ними діяльності, підвищення рівня законодавчого захисту прав клієнтів ломбардів;

- Про внесення змін до деяких законів України (щодо правових засад у сфері надання фінансових послуг) (реєстраційний № 6589 від 15.06.2017), метою якого є усунення розбіжностей між нормами законів в частині встановлення розміру плати за видачу ліцензій у сфері ринків фінансових послуг.

Також підготовлено та схвалено Комісією проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» (нова редакція) та інших законодавчих актів», метою якого є визначення умов доступу до діяльності у сфері недержавного пенсійного забезпечення на території України; визначення відповідальності членів ради недержавного пенсійного фонду (НПФ) та встановлення вимог до осіб, які обираються до складу ради НПФ; розширення обов'язків адміністратора НПФ, осіб, які здійснюють управління активами та зберігача НПФ; врегулювання питання щодо інвестиційної діяльності з пенсійними активами НПФ, а саме стратегічний розподіл пенсійних активів, основні напрями та обмеження пенсійних активів, методи вимірювання інвестиційних ризиків та процеси управління.

Продовжувалося супроводження у Верховній Раді України законопроектів:

- Про страхування (реєстраційний № 1797-1 від 06.02.2015);
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг (реєстраційний № 2413а від 20.07.2015);
 - Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг (реєстраційний № 2414а від 20.07.2015);
 - Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (реєстраційний № 3670 від 17.12.2015);
 - Про заборону фінансових пірамід в Україні (реєстраційний № 0959 від 27.11.2014);
 - Про Фонд гарантування страхових виплат за договорами страхування життя (реєстраційний № 0958 від 27.11.2014).

✓ нормотворчі заходи щодо наближення українського законодавства до законодавства ЄС, передбаченого Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Так, здійснювалися заходи щодо імплементації положень Директиви 2009/138/ЄС від 25.11.2009 про початок і ведення діяльності у сфері

страхування та перестрахування (Платоспроможність II), Директиви 2002/92/ЄС від 09.12.2002 про посередництво у страхуванні, Директиви 2016/97/ЄС від 20.01.2016 про реалізацію страхових продуктів (в новій редакції), Директиви 2009/103/ЄС від 16.09.2009 щодо страхування від цивільної відповідальності по відношенню до використання автотранспортних засобів та забезпечення виконання зобов'язань щодо страхування такої відповідальності, Директиви 2003/41/ЄС від 03.06.2003 (оновлена версія директиви 2016/2341/ЄС від 14.12.2016) про діяльність установ трудового пенсійного забезпечення та нагляд за ними, Директиви ЄС 2008/48 від 23.04.2008 про кредитні угоди для споживачів.

✓ регуляторні акти Нацкомфінпослуг, які приводять регуляторну базу щодо ліцензування у відповідність до вимог Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», виконують вимоги Закону України «Про споживче кредитування», удосконалюють порядок розгляду документів щодо визнання небанківської фінансової групи, удосконалюють відносини у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, запроваджують уніфіковані форми актів проведення перевірок, удосконалюють критерії та фінансові нормативи для фінансових установ, а також порядок надання ними звітності, підвищують стандарти захисту прав споживачів, посилюють пруденційний нагляд за небанківськими фінансовими установами тощо.

У 2017 році було проведено 152 засідань Комісії, на яких розглянуто і прийнято 4678 розпоряджень, в тому числі, щодо власних нормативно-правових актів.

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» всі проекти нормативно-правових актів Нацкомфінпослуг до їх затвердження та подання на державну реєстрацію оприлюднюються у засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг (<https://nfp.gov.ua>) і проходять процедуру погодження із Державною регуляторною службою України. Кожен проект регуляторного акта Нацкомфінпослуг супроводжується аналізом регуляторного впливу у спосіб, передбачений законодавством.

Зауваження та пропозиції, отримані в ході оприлюднення, детально опрацьовуються за участю їх авторів, фахівців ринків фінансових послуг, науковців і при підтвердженні їх доцільності та відповідності чинному законодавству враховуються в регуляторних актах.

Нормативно-правові акти Нацкомфінпослуг підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України. З початку року пройшли державну реєстрацію у Мін'юсті 27 розпоряджень Нацкомфінпослуг.

Наказом Голови Нацкомфінпослуг від 15.12.2016 № 413 затверджено План - графік здійснення заходів з відстеження результативності регуляторних актів у 2017 році, відповідно до якого проведені заплановані відстеження результативності регуляторних актів (базове, повторне та періодичне відстеження).

Також наказом Голови Нацкомфінпослуг від 14.12.2017 № 305 затверджено План - графік здійснення заходів з відстеження результативності регуляторних актів у 2018 році. Звіти про відстеження результативності регуляторних актів надсилаються до Державної регуляторної служби України та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг.

На вимогу статті 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Нацкомфінпослуг у 2017 році у своїй діяльності керувалась Планом регуляторної діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг на 2017 рік, затвердженим розпорядженням Нацкомфінпослуг від 06.12.2016 № 3043. Зазначений План регуляторної діяльності оприлюднений на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг.

Усі заходи, які здійснює Нацкомфінпослуг, спрямовані на забезпечення належного виконання Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», вдосконалення нормативної бази та підходів у державному нагляді для підтримання позитивної динаміки та забезпечення розвитку ринків фінансових послуг.